

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 cèntims cada numero per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NUM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIO

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 8 pessetas.
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

SARAH BERNHARDT A BARCELONA

THEODORA.—Acte según.

ARRIBADA DE LA SARAH

—¡Ja la tenim aquí!

CARTA DESCLOSA

A D. FREDERICH URRECHA.

¿Tu quoque... Amanié? ¿Hasta vosté (y li dono tractament, porque no 'm considero ab dret de tutejarlo) hasta vosté, en la qüestió palpitant de la llibertat de la Càtedra s' ha de posar al costat dels que pretenen atropellar-la? ¡Qui ho havia de dir!

del mérit científich de D. Odón y de las justas simpatías que la classe escolar sense distinció de opinions sent per son digne professor manobra burda, desde 'l punt que l' han basada únicament en la condemnaçió de unas obras científicas per la Sagrada Congregació del Índice, y en la intervenció directa de un bisbe en una qüestió completament agena al seu ministeri.

Y sábiga, per si ho ignorava, que las obras condemnadas no son llibres de text obligatorias á lo menos en la Universitat de Barcelona, encare que

¡Qui podia creure que *El Herald de Madrid* que tan ben pensadas cosas porta publicadas sobre aquest tema acceptaria de vosté l' encàrrech de surgir en lo tapis de tots colors que ofereix al públich de totas las opinions, un pedás de sotana de capellá!

L' article *Odón-talgia*, permetim que li digui ab franquesa catalana: ni es digne del seu talent, ni tampoch del seu ingeni.

Un escriptor ilustrat no te dret de buscar ni que siga en broma, la relació que puga tenir *la llibertat de la càtedra* ab la baixa en el precio de los cereales. Unicament los caps-de-pá, com dihem á Catalunya, poden pensar sempre ab los llonguets, á propòsit de tots los assumptos. Y vosté, home de inteligencia cultivada, periodista brillant qu' en l' exercici de la professió sembla buscar ab afany las corrents del modernisme, no ho es de cap-de-pá, y sols á una distracció involuntaria pot atribuirse 'l fet de haver incorregut en tan insigne vu'gari at. En Posada Herrera molt avants que vosté digué una cosa per l' istil á propòsit del sufragi universal; pero ja se sab qu' en Posada Herrera, en política, no buscava mes que la farina, ni cultivava altre art que 'l de la pasteleria. ¡Vaya ab quin escéptica s' na anat á inspirar, senyor Urrecha, pera sortir á la séva manera en defensa de la *religión de nuestros mayores!*

Es ademés lamentable que tracti de donar la rahó als enemichs de la llibertat de la càtedra, fent dimanar las sevas *arigotas* de un concepte fals, de tota falsetat. Ni vosté ni ningú pot afirmar que D. Odón de Buen utilisés la càtedra pera negar la existencia de Déu, alardejant cada dia de aquesta convicció. Los enemichs que ab mes sanya 'l persegueixen no s' han atrevit á digirli semblant càrrech, porque saben de sobras que *Déu te un bastó*, y 'l *Códich penal*, á major abundament, té alguns articles destinats á confondre als que fan arma ilícita de la calumnia. O sino busqui l' origen del conflicte y 'l trobará en la manobra dels clericals, envejosos

ho sigan en alguns païssos estrangers, perquè han passat la frontera y hasta l'Atlàntich, privilegi certament que no logran ni 'l 99 per cent dels tractats científics engendrats a Espanya. Y sàpi-ga y entenga ademés qu' en las tals obras no 's nega ni s' afirma l' existencia de Déu, perquè una cosa es la *Historia natural* y una altra cosa molt distinta lo ficarse en camisas de onze varas.

Vosté ab lo seu clar talent, no las ha vistas encare, las rancunias ultramontanas en lo que tenen de mes odiosas; com tampoch ha vist las ambicions desenfrenadas del clericalisme que, a favor de la indiferencia y de la apatia de un gran número d' elements socials van apoderantse no sols de las conciencias, sino també de la butxaca dels que sumissos ó desprevinguts consenten las sevas audacias.

En aquest punt haurá de confessar, Sr. Urrecha, que aquell sabater que cita en lo seu article, «que ha llegado machacando suela, a enterarse de lo mismo de que se ha enterado D. Odon», ha demostrat major perspicacia que la que demostra vosté ab las sevas bromas aygualidas.

No coneix al sabater en particular; pero per la mostra 'm faig cárrech del género a que pertany. A Catalunya—y vosté que la coneix ha de saberho—abundan entre las classes obreras y artesanas los homes de ilustració, de conciencia y d' entusiasmo, capassos de indignarse y revoltarse al davant de una injusticia, y resolta a no consentir un ultratge inferit a las conquistas morals, políticas y socials ab tan esforços realizadas, sense recordarse de que ab los seus actes se pot alterar ó no 'l preu dels cereals.

Precisament aquests homes tan humils com sincers que ab ingénita noblesa de cor, resisteixen l' influencia de la moixigateria mística y materialista, que avuy pugna per invadirho y per corrompreho tot, son l' honra del poble de que forman part. Ab la sanch de sos antepassats van realitzar-se las conquistas que disfruta tothom, inclús vosté, Sr. Urrecha, y al sortir ells a la seva defensa, apenas las creuen amenassadas, no autorisan a ningú per tirar a broma 'ls seus desinteressats esforços.

Vosté dirá, sens dup'e, que tot aixó es *cursi*, pero jo li faré present que la paraula aquesta s' aplica avuy ab una inoportunitat verdaderament *cursi*.

Deixis, donchs, de *cursi*erías, y si, per convenció, que jo seré sempre l' primer en respectar, té per convenient posar al servey de la reacció clerical los rasgueigs de la seva ploma de *croniqueur*, representant dintre del *Heraldo*, ahont per lo v. st hi han d' entrar totas, com a la romana del diable, la part destinada a satisfer las exigencias dels reaccionaris, fás-iho enhorabona; pero sempre respectant la veritat.

Las ofensas a la veritat, no poden tolerarse... ni en broma,

Sempre seu afectíssim y s. s.

P. DEL O.

LO SENTIMENT

(SONET-APÓLECH)

Un noy en la má esquerra 's contemplava un mosquit que impertérrit hi tenia, y tant mirantlo ab goig s' hi embadalla que sens deixá 'l de vista així exclamava:

—¡Qui sab si per capritxo are 'l matava d' un disgust ó un trastorn causa 'n seria!... ¡Molt facil que algun altre 'l ploraria

y de pena, la mort prou li donava!...

Ensimismat el noy en sa taleya ab noblesa se 'l guayta fit a fit; y quan mes contemplantse 'l s' hi distreya sent de cop un fibló... Alsa enardit 'l bras dret... y ventantli una boleya sense vida aplastat deixa al mosquit.

ANTONET DEL CORRAL.

VIATJES DE RECREO

Es inútil esgargamellarse predicant: la humanitat no escarmenta. Y—aixó es lo més sensible—probablement no escarmentará may, per anys que passin y per xascos que se 'n porti.

A pesar de las amargas lliçons de la experiencia; a pesar del coro de lamentacions que per tot arreu s' aixeca contra ells, los viatjes de recreo continúan a l' ordre del día, avuy ab més aficionats que ahir y demá potser ab més que avuy.

No fa molt va anunciarse un viatge de recreo a Madrid, y tingué éxit. L' altre día se 'n organísá un altre per anar a Zaragoza, y la gent se barallava pera alcansar bitlet. Ara 's parla d' un altre en direcció a Burdeos, a Lourdes y no sé ahont més, y es de suposar que no hi faltarán parroquiáns.

La gent vol recrearse, y encare que per conseguirho haja d' anar a empentas y rodolons, y tingui de sufrir mil vituperis y 's veji obligada a soportar tots los martiris inquisitorials, tanca 'ls ulls, apreia las dents y 's llesa als viatjes de recreo, ab la mateixa abnegació ab que podria tirarse de cap a mar ó béures un vas de sal-fumant, si algú arribés a donarli entenent que aquests son també actes *recreativos*.

Penare bitlet per un viatge de recreo es deu mil vegadas pitjor que sentar plassa. Al menos lo soldat té ranxo que l' alimenta, criadas que 'l distreuen y galons que insensiblement poden elevarlo a las més altas gerarquias. L' home que 's fa soldat pot arribar a general: l' infelís que emprén un viatge de recreo no té altra perspectiva que descarrilar, ó en *el caso más dichosamente afortunado*—com diu lo prospecte de la loteria d' Hamburgo—tornar a casa mort de fástich.

L' acte d' adquirir la papeleta pél viatge equival a la inscripció del viatjer en la lista dels esclaus de la companyia. Desde aquell moment, per blanch que 's pensi ser, lo posseedor del bitlet es un negre, y com a tal será considerat. Lo bossí de cartró que li entregan no li dona altre dret que 'l de obehir a tot lo que la companyia li mani.

—¿A quin' hora sortirá 'l tren?—pregunta 'l viatjer al administrador.

—A l' hora que a la companyia li convingui.

—Es que jo tenia entés que...

—Bueno: si vosté entén una cosa, la companyia n' entén un' altra.—

L' esclavitut ha comensat: lo látigo ferrocarrilayre xiula ja alrededor del pobre viatjer.

Vé 'l moment de la marxa. Sonan deu timbres, rodolan trenta carretons, se sent un crit de:—*¡Señores viajeros, al tren!*—y s' obra una porta.

—¿Quins son los wagons nostres?—diu lo viatjer al trobarse al davant d' una barreja incomprendible de cotxes y locomotoras, de las quals no se sab quina marxa ni quina acaba d' arribar.

¿Quins son los seus wagons?... Búsqiuls. La companyia s' ha compromés a facilitarli un viatge de recreo; pero no pot rebaixarse fins al extrém d'

agafar al viatger per la mà y acompanyarlo al cotxe com si fos la seva ninyera.

L' infelís posseïdor del bitllet corra amunt y avall del andèn alelat, esfarehit, a punt de tornar-se tarumba. Tots los wagons están plens; per totas las finestras s' hi veuen dugas ó tres caras que ab los ulls més que ab la boca semblan dir al pobre viatger:—¡Arri! Aquí no s' hi cab.

—¿Y donchs, ahont me fico jo? Jo hi pagat lo meu assiento, y per lo tant tinch dret a que...

—Vosté—li contesta un empleat—lo que ha de fer es callar y acomodarse depressa.

—¿Pero ahont?

—A qualsevol puesto ... ¡A la carbonera!

La màquina xiula.

—¡Déu meu! ¿En lloch hi ha una mica de puesto?—

En lloch: lo tren no pot portar més enllà de quatre cents passatgers y la companyia ha despatxat sis cents bitllets.

Per fi una mà piadosa empeny al desventurat viatger cap a una portella oberta, y l' home cau com una bomba a la falda d' una pila de personas que disputan y renegan perque están estretas y s' moren de calor.

Lo tren de recreo s' posa en marxa. La locomotora xiula, la xameneya tira fum, los passatgers malediccions. L' única que riu es la companyia.

¡Zum! ¡zum! ¡zum! Quetetrich, quetetréch... quetetrich, quetetréch... Soroll de fustas, espatech de vidres, grinyols de ferros... Lo tren va corrent, corrent ab la calmosa velocitat dels nostres carrils, que sempre sembla que tinguin por de torsarse un peu....

¡Alto! Lo convoy para:—¡Vilatrista, diez minutos!

¿Déu minuts? Lo pobre viatger, que s' mor' de gana, aprofita l' ocasió pera baixar al restaurant; pero apenas lo mosso acaba de preguntarli qué vol, sona altra vegada la campana....

—¡No han passat pas deu minuts!... Conductor ¿qué significa aquest abús?

—Significa que si no s' apressura a pujar se quedarà en terra.

—Es que a mí m' han dit que tenia deu minuts per....

—Nada: expliqui a la companyia!....—

Y l' tren torna a rodar, y l' passatger torna a sufrir, y arriba al fi del viatge ab lo cos capolat y l' ànima afligida, erissantseli 'ls cabells a la sola idea de que tot alló que ha passat a l' anada ha de tornar a passarho a la vinguda....

Crèguim, lector: si un dia vol mal a algú y desitja venjarsen d' una manera tan dissimulada com terrible, regalili un bitllet per un viatge de recreo.

Com més llarch pugui ser, millor.

Més se recrearà.

A. MARCH.

À LA CATARINA

Si ja mon cap desatina
quan no t' tinch al meu costat
y quan faig per tú s' destina,
¿tinch de dirte Catarina
si estich encatarinat?

Si ma boca sols butzina
lo teu nom idolatrat,
y a tú mon pas s' encamina,

¿tinch de dirte, Catarina
si estich encatarinat?

Si l' meu pensament barrina
per fert' la felicitat
y pensantho l' cor ja m' trina
¿tinch de dirte, Catarina
si estich encatarinat?

Si t' veig ja, dur com joguina
un noyet ros y espigat
qu' ab mon semblant conjumina
¿tinch de dirte Catarina
si estich encatarinat?

Si t' dich per calmar ta inquina
que avuy ja t' he demanat
y que ja aprench la doctrina,
tinch de dirte Catarina,
si estich encatarinat?

En fi: basta de bronquina:
d' aquí un mes preném estat,
y si ab goig Deu nos inclina,
jo t' ho juro Catarina
¡vull morí encatarinat!

ANTONEL DEL CORRAL.

LA COBLA DE 'N LLÀNTIAS

AL SR. D. ARTHUR GALLARD.

Per els diaris he sabut, no t' he de negar que ab molta sorpresa, que anavan a provehir per oposicions las 60 places de professors de la vostra banda, d' aqueixa banda que, de desde qu' está com está, ja sabs tú, com jo, que l' poble l' ha dada per dirne la cobla d' en Llántias, presumo que també sabrás perquè.

He vist, no ja ab tanta sorpresa sino ab molt gust, que t' havian fet del tribunal qu' ha de judicar als oposicionistas, y, pensant qu' encare mantindrás en ton cor aquell amor al art, sense máculas de personalismes ni trifuleas de baixa mà, que un dia ens havia fet batejar junts d' entusiasme en las memorables jornadas de la taula del Pelayo, he cregut del cas escriure't aquestas quantas ratillas a fi y efecte de que la cosa rehixi com tú sens dupte desitjas. Y anem al cas.

No sé si d' ensá qu' ets home públich, vull dir, home quals actes de ca-la-vida son del domini públich, has après de las cosas de la música lo necessari pera judicar cabalment unas oposicions musicals. Tinch de suposar que sí, quan t' han fet dels qu' han de tallar aquest bacallá. Y, si no, espero que l' teu bon sentit ha de suplir la falta, perque digali solfas digali tacas, y.... pera treure tacas tothom sab que t' pintas sol. Y mira noy qu' en la cobla d' en Llántias n' hi ha tantas de solfas que.... vaja: si n' hi trobas un pam de net jo pago.

Prepara donchs el millor lleixiu qu' en ta vida hajis endegat, perque, encara que jo estich molt lluny de las cosas de la Casa gran, y ben segur que no sé ni la décima part dels enrenous ab que vos ha sabut embolicar en Llántias, tot aixó d' aquestas oposicions me fa pudor d' una aixafada d' ou, en regla, y, lo qu' es pitjor, d' una aixafada d' ou covat, y perdona l' expressió.

No vull creure que tu siguis dels que s' deixan amagar l' ou, ni puch creure que ns el vulgas amagar a nosaltres, y, en tal sentit, espero que considerarás com a primera y principal la condició de que al devant de las 60 places que s' van a treure a oposicions hi te d' haver, primera de totas, la del director de la cobla, perque tal amo tal criado, diuen els castelláns, y no n' farías res de cremar els escarbats de la carbonera si no tapavas el forat de la escarbeta. Pensa que per una cosa ó altra parla tothom de la cobla d' en Llántias y no de las llántias de la cobla. Aixó, ó molt m' enganyo, ó vol dir que la bruticia ve de dalt. Y.... vaja, no cal dir més, tu no ets pas de la pasta d' aquell po-

bre lázaro de qui's va escriure: *todo Madrid lo sabía—todo Madrid menos él.*

Morta la cuca mort el verí; fora en Llántias no hi haurá cobla d' en Llántias, tingau per ben entés. Y si non, non que diu en Balaguer. Y tots hem de creure que á lo qu' aneu es á fer una bona banda pera 'l poble y no á refer una mala cobla pera en Llántias.

Tu no, pero un qualsevol podria dirme:—Be, á que ve aquesta guerra á n' en Llántias? be sona prou be la séva cobla, ab aquells solos de requinto que tant entussiasman als abonats á la música gratis, ab aquells refiledos de clarinet que fan perdre la xaveta als fadrins del carrer de la Boqueria, y abaquell pet de cornetí que se sent de tres horas lluny.—Penso que t' havias d' ofendre si m' rebaixés á explicarte que tot aquest pet de solos y refiledos no tenen més objecte que 'l d' embaucar y fer picar de mans als del rotllo constant de la cobla d' en Llántias, que son els mateixos del rotllo dels ceguets del Passatge de Madoz, perque basta haver anat unas quantas nits al Liceo, encare que no siga més que á fe 'l burro al tercer pis, pera poder apreciar lo que signifiquen aquestas martingalas del clarinet, del requinto y del cornetí; y ellas fossin afinadas, encare, la major part de las vegadas.

Tampoch temo que siga pera tu feyna de gran crédito aquella dels grans festivals organitzats, pagant á ca-la-vila, en aquell palau de las orgas ahont tota música sembla una orga de gats, y per aixó es tant de l' agrado d' en Llántias, perque allí *todos somos unos*. Ves, pregunta al secretari de la Junta d' aquell palau esguerrat, qu' es el que reparteix l' arrós, y sabrás com se manegavan els éxits d' aquellas festes municipals que tan cofoyos tenian á n' alguns batlles.

En cambi t' presumo ben enterat del *matute* artístich que serveix ó servia de fonament á la constitució de la cobla d' en Llántias. No penso descobrirte ab aixó cap Mediterráneo. Tothom está tip de llegir á n' els diaris que tal dia, festa major á tal poble, tocará allí la orquesta dirigida pel senyó Fulano, que tal altre poble té contractat al senyor Sutano, y que mes enllá va ser molt aplaudit lo senyor Perengano en l' etern *Carnaval de Venecia*. Tots aquests senyors, y bona cosa dels que 'ls segueixen *fent* els envelats de fora, son de la cobla d' en Llántias; mes per aixó en Llántias, per tals dias, trás, trás, tan serio cap als nostres passeigs á fer sonar la cobla, com si tal cosa. May se li ha ocorregut á cap arcalde enviarhi un municipal á passar llista.

Hi ha sobre tot en la cobla tres ó quatre panxa-contentas dels de mes crit, de quals noms, un si es no es populars, s' ha valgut en Llántias pera donar entenent als botiguers que governan la Casa gran qu' ell té á la cobla la flor y nata dels musicayres, que, no exagero, quan no tenem feyna á fora sempre fan tart.

Me dirás potser que quan hi ha faltas d' aquestas, ja s' hi deuen posar substituents. Aixó deurá ser si en Llántias se 'n recorda; pero, noy, no sé: si 'l trajo d' aquell mestre de la flauta l' han de posar á un substitut de mida regular semblará un fardassa, y si escau á haverse d' incorporar del trajo d' aquell senyor del clarinet algú que siga una mica revingut, semblará un nyicris. Y, de totes maneres, resultaría sempre que 'ns donarian gat per llebra, pagantho com á llebra, y cobrant segurament el gat no mes que com á gat.

Creume, noy, tot aixó s' ha d' esbargir, sino dirá tothom que feu *ali*. S' han d' acabar totes aquestas combinacions, inclosa la de ferse substituhir sovint el mateix Llántias; y sort encare que qui 'l substituheix val bona cosa mes qu' ell. No 't fassi por la gran barra, ni 't deixis contaminar pels que tenen com á divisa de la seva vida el *primer morir que quedar bé*. Y ja que s' escau en tú el poguer esgarrar el marro, aprofita la ocasió de ferte estimar per sempre mes dels que fa tant de temps que veyém ab asco repugnant com l' audacia fa ganyotas al mérit, y ab dolorosa angunia com á ca-la-vila no s' atipan may de fer papers ridículs.

Que las oposicions sigan pera tothom, y que resultin ben públicas y ben fetas. Que no hi hagi á l' olla qui fassi de pare y padrí. Tingas per segur qu' en Llántias ha de fer mans y manegas pera portar l' aygua al seu molí; pero que, fent de cap y de nou el molí y tot, es gayre bé de la única manera que podreu fer millor farina de la que fins ara heu fet, tota prims y sagonet. A la barra tot Cristo. Ja que 'ns hem adonat de que hi ha roba extesa y de que intervé en la operació un tant expert *quita-manchas*, endavant; y que poguem dir ben aviat: ¿Saben d' aquella roba extesa? N' ha resultat bugada neta.

MARRAMAU.

LOS EXITOS DE SARAH BERNHARDT

Cartell anunciador del drama GISMONDA.

IMPOTENT

Tota la copa del plaher
ha apurat ab má febroza;
encare li puja al coll
lo gust de la última gota.

Mes, ¡adeu! ja, joventut,
com flamarada t' has fosa,
deixant no mes el caliu
qu' encare dintre 'l cor cova.

¡Adeustau, onas de plaher!
rüentas y abrusadoras;
¡ja no us resisteix el cos
que desfalleix y 's collorsa!

Convensut de que ha acabat
tot el seu reynat de glorias,
busca el jou del casament
y famella al seu gust trova.

Quin bé de Deu de somniar
una lluna de mel, dolsa!...
Fins pensa tenir un fill.
¡Si es tant jamada sa esposa!

Passa un any, un any ditxós,
any felís á tota proba,
mes l' anemia al cap del any,
del passat li porta 'l compte.

Ella sapada y gentil,
vol amor y en ell no 'n troba
y ell, voluptuós é impotent,
crida al plaher y el plaher no torna.

¡Correuhi tots, filósophs!
¡Correuhi ab la ciencia vostra,
que l' adulteri amaneix
la poma de la discordia!

A. LLIMONER.

LA DONA DEL DIA

Ja 's deuen pensar de qui
parlo.

La dona del día es la Sarah
Bernhardt...

No sé si al escriure aquest
apellido hi poso alguna lletra
de més, ó de ménos, ó 'n cam-
bio algunas de puesto. En tot
cas, lo curiós lector ja tindrà
la bondat de restablir la ve-
ritat ortogràfica, estalviant-
me 'l trevall d' haver d' ave-
riguar si la *h* va més endav-
vant ó més endarrera y si 'l
lloch que la *t* ocupa hauria de
correspondre á la *d*. Al fi y
al cap l' apellido es una cosa
purament de familia, y en
assumptos de familia no m'
ha agradat may enredarm'hi.

Lo positiu es que la famo-
sa artista francesa es aquí, y
que ella y l' Odon de Buen
son los héroes del' actualitat.

Entre la gent distinguida,
la fulla de serveys de la Sarah
Bernhardt, es l' únich tema
de conversació.

—¿Quina edat deu tenir?

—pregunta un fulano que 's tenyeix los cabells
y porta dentadura postissa.

—Més de cinquanta anys.

—¿Es posible! ¿Tan prima?...

—¿Que vol dir que las personas primas no 'ls
tenen may cinquanta anys?

—Pero ¿es casada, soltera ó qué?

—Ara com ara, no ho sé qué deu ser. Lo únich
que recordo es que un tal Damala va ser marit de la
Sarah y que 'l séu matrimoni va fer molt so-
roll.

—¿Y es veritat qu' es juheva?

—No li sabría dir...

—Quan vagi á comprar la entrada ho pregunta-
ré al taquillero.

—Sí; aquest, com casi bé son de la parentela, ho
han de sapiguer.

Altres parlan de las excentricitats de la gran
trágica.

—Diu que una vegada—explica un jove, que no
té altre afany que referir cosas, encare que siguin
mentidas—va dormir dintre d' un bagul.

—¿D' aquestos de posar roba?

—De posar morts.

—¡Ave María Puríssima! ¿Y no 's va morir del
susto?

—Tinch entés que no 's va assustar; pero siga
com vulga, que no 's va morir, es seguríssim.

—Un diai sembla que ha escampat lo rumor de
que la Sarah porta un tigre...

—Pitjor avans que duya serps...

—¿De debó?

—¡Vaya! Fins s' hi presentava en escena. Una

SANTIFICAR LAS FESTAS

Un cistellet plé de teca,
pessichs, cantarellas, bromas...
Tot aixó es molt bó pel cos
y no ofén á Deu ni als homes.

REBEQUERIAS D' UN TINENT D' ARCALDE

vegada, no sé si á Rússia ó á Milan, fent funció n' hi va escapar una y va ficarse dintre del contrabaix de l' orquesta. Bastant va costar á las autoritats ferla sortir.

—Diu que també pinta....

—Y fa d' escultora, y escriu y mata toros....

—¿La Sarah?

—Bé; no eran toros, sino novillos, y en lloch de matarlos á n' ells, si 's descuyda ells la matan á n' ella.

Lo que molta gent deplora es que 'ls preus que l' empresa ha senyalat pera las funcions de la gran artista, siguin tan exorbitants.

—Aquí— diuen — han vingut altres espectacles extrangers, y may ho havian apujat tant com avuy. Y total per una dona tan prima.... ¡Estés més grassa!

Sort que, contrastant ab aquestas miserias que acusan una completa atrofia del sentiment artístich, hi ha altres personas que parlan de la Sarah Bernhardt ab un entusiasme que ratlla en fanatisme.

—¡Ah!—'m deya una senyora, que no acostuma á ocultar las sevas sensacions: —¡la Bernhardt!.... Jo hi aniré cada día, ¡cada día!.... Vull véurela en totas las obras que representará.

—¿Ja sab lo francés, vosté?

—¿Jo?—va fer ella, rihent:—ni una paraula.

—¿Y donchs?

—¡Oh! ¡Com que no més hi aniré per véureli 'ls vestits!

—¡No 'm volen comprá un solar que á bon preu els ofereixo!
¡Renyits, renyits y renyits!
¡Me retiro!.... ¡Dimiteixo!

MATÍAS BONAFÉ.

DÉCIMAS CLASSICAS

I

(Cuentan de un sabio que un día.)

Contan d' un burro que un día tan faltat de palla anava que la fam que l' arbolava tot bramant entretenia.

Y deya entr' ell: «juraría que un altre com jo no hi ha...!» y á poch quan se va girá

á un altre burro va veure que faltat de menjá y beure ni tan sols pogué bramá.

II

(Admiróse un portugués.)

Admirarse va un pajés al veure com cosa extranya que á la capital d' Espanya, tothom castellá parlés.

—¡Dimontri!—digué sorprés!
¡aixó ja passa de ralla per més que al poble un treballa á apendre 'n s' hi trenca 'l cap parlar castellá no sab y aquí hi parla la quitxalla.

III

(Se ponen al fuego dos....)

Fan bulli llet concentrada,
emulsió Scott, vi de quina
carn Liebig, antipirina
y farina lacteada.

Pósinthi oli de passada
de fetje de bacallá
y luego.... ho poden llessá
qu' es medicina segura
perque al menos si no 'ls cura
llessantla, no 'ls matará.

M. R. DE LAS PLANAS.

LLIBRES

ESCRITOS DEL EXCMO. SR. D. MANUEL DURÁN Y BAS.—
Segunda serie: estudios morales, sociales y económicos.—En
agradament a las campanyas en pro dels principis protec-
cionistas fetas en lo Senat pel Sr. Durán y Bas, sos admira-
dors de Barcelona, Sabadell, Manresa y Tarrasa han costea-
jat una edició de sos escrits que compon los següents treballs
—*Estudios morales:* La doctrina moral de Santo Tomás de
Aquino.—Necesidad de la acción católica para resolver sa-
tisfactoriamente la cuestión social y formas prácticas para
hacer sentir su benéfica influencia.—Necesaria influencia
de la Filosofía Cristiana en los Códigos penales y en las
instituciones penitenciarias de nuestros días.—*Estudios so-
ciales:* Función de los individuos y de las corporaciones en
la obra del progreso social.—El socialismo contemporáneo.
—El principio fundamental orgánico de las Sociedades hu-
manas.—Relación entre el espíritu
de las antiguas legislaciones de los
pueblos y el de sus instituciones
literarias populares.—1.ª acción
del Estado según la ciencia con-
temporánea.—La crisis actual del
Derecho.—*Estudios económicos:* La
desamortización.—La apertura
del Istmo de Suez y el Puerto de
Barcelona.—El problema econó-
mico.

Ens limitém a consignar lo su-
mari del llibre, per no permetre'ns
altre cosa lo limitat espay de que
disposem y l' indole especial de
nostre semanari. Los treballs del
Sr. Durán van precedits de un
prólech de D. Frederich Rahola
garbosament escrit.

GUÍA POPULAR DE HOMEOPATÍA,
por MOORE.—Tercera edició,
correctada y aumentada per D. J.
Sabater.—Ha publicat aquest lli-
bre sumament útil a tots los aficio-
nats a combatir las malalties per
medi dels globulillos, la coneguda
farmacia homeopática especial del
Dr. Grau y Alá.

SULTANETA, novela de Alejan-
dro Dumas, pare. Correctament
traduhida al espanyol per D. Tor-
cuato Tasso Serra, ha vingut a
aumentar la ja nutrida colecció
de las obras del ilustre y popular
novelista francés que de un quant
temps ensá ve donant a la estam-
pa la casa editorial del Senyor
Tasso.

Altras produccions rebudas:
Setze jutjes... sarsuela en un ac-
te y en vers de D. Manuel An-
gelon.

. A la lluna de Valencia, co-

media bilingüe en dos actes y en vers de D. Narcís Camp-
many y Pahissa.

. *Als peus de vosté,* joguina còmica en un acte y en
prosa de D. Miguel M. Palá y Marquillas.

Las tres son novas edicions, que haventse agotat las an-
teriors, ha donat a llum *Lo Teatro regional*, ab oportunitat
y acert.

RATA SABIA.

PRINCIPAL

No 's parla mes que de la Sarah Bernhardt... y á pesar de
parlarne tant, jo no puch parlarne encare, puig ho tinch
privat del impressor. Lo tiratge del present número estarà
ja molt adelantat, al apareixer *Gismonde* sobre las taulas
del *Teatro Principal*.

Sé no obstant y per saberho ho consigno que als atrac-
tius artístichs de la gran comedianta, cuya fama, compe-
tint ab lo paper de barbas de Capellades, *por el orbe vuela*,
s' hi uneix en la present ocasió l' esplendor del decorat y
dels trajos ab que l' obra va ser posada en lo Teatro de la
Renaissance de Paris. Sé també que además de *Gismonde* re-
presentará *Magdá* de Sundermann, la *Tosca* de Sardou, en
la qual, per cert, hi está admirable, y ho sabem de sobras
quants li vejerem representar á Barcelona; la *Phedra* de Ra-
cine, qu' es una de sas mes grans creacions, y finalment *La
Dame aux Camelias* de Dumas, que interpreta de una mane-
ra originalíssima.

En una paraula, la campanya de
la Sarah, que continua sent, sens
disputa, la primera actriu del seu
país, ens promet un conjunt d'

SARAH BERNHARDT A BARCELONA

GISMONDA.—Acte quint, escena 1.

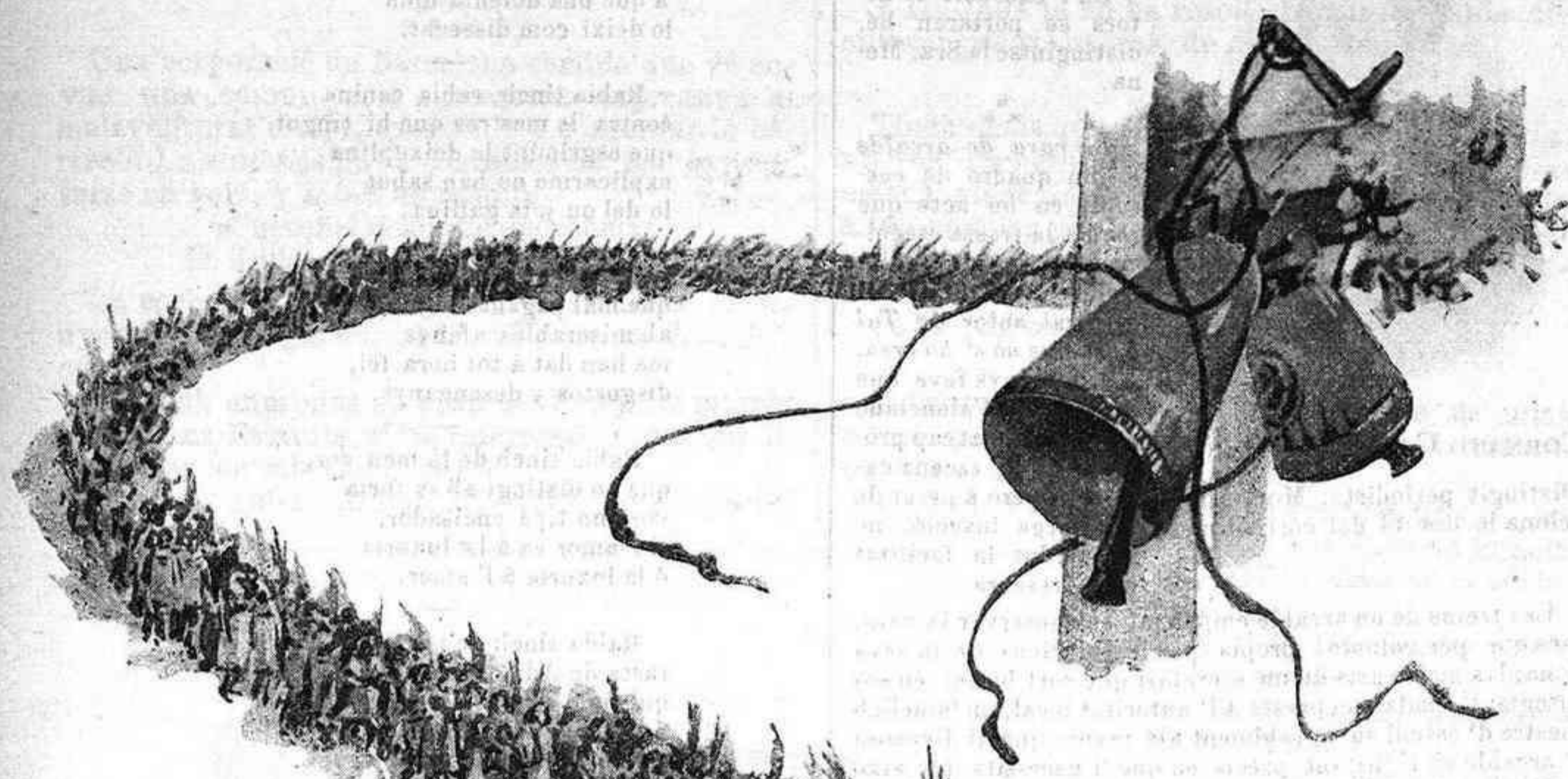
emocions artístichs de las que sols molt de tart en tart po-
dém sentir á Barcelona 'ls amants del art dramátich en lo
que té de mes noble y elevat.

LIRICH

Lo quarteto belga que dirigeix Mr. Creckboom va tenir

diumenje un éxit altament satisfactori. Lo públich no era
molt numerós pero si escullidíssim, veyents'hi 'ls flarmón-
nichs mes refinats.

La ausencia de la massa ha de atribuirse á la que mes
de un empresari 'n diria «la fatal manía de contar.»

—Un duro l' entrada y la butaca
per sentir un quarteto—m deya
un espatutxí—y al café per un ral
me donan la consumació y concert,
y 'ls que tocan son cinch y devega-
das sis.

De segur que aquest argument
barceloní pur sang haurá arribat
á oídos dels senyors de la Junta
de la *Societat Catalana de Con-
certs*. Per si no fos aixís el con-
signo, valga per lo que puga valer.

Prescindint de tals considera-
cions d' ordre de butxaca, lo quar-
teto es notabilíssim. Los Srs.
Creckboom (violí) y Gillet (violon-
cello) se 'n emportan la palma, sen-
se que aixó vulga dir que 'ls de-
més ó siguin Mr. Augenot (violí)
Miry (viola) y 'l nostre paísá, lo
pianista Granados, no sigan tots
ben dignes de alternar ab tant emi-
nents concertistas. Tots los núme-
ros del programa tingueren una

execució intaxable, en especial l' adagi de un concert de
Bach pera dos violíns y piano, la zarabanda de Zipulli y
'l nocturno del quarteto de Borcedine.

¡Hermosa vetllada pera tots los qu' están en aptitut de
apreciar los mes exquisits refinaments del art musical!

ROMEA

Novedat, cap. Obra en porta: *Lo túnel*, de D. Francis-
co X. Godó.

S' está foradant y prompte s' obrirá á la circulació.

TIVOLI

—Dolores: no parli mes.

—Exactament: aixís es.

NOVETATS

La labradora, arreglo de una obra francesa, degut á don
Salvador M.ª Granés es un melodrama de bona casta que
tanca entre totas las manganxas propias del género, un
fondo de verdader interés, gracias al bon desarrollo de l'
acció y á l' acertada pintura dels tipos. Algunas situaciones,
tal volta las mes colminants, no son rebuscadas, arrancant
expontáneament de la mateixa acció de l' obra. Aquest es
un dels secrets del éxit en aquesta classe de produccions.

LOS QUE SE 'N VAN

TORNATO GBELLINI PICCINI

Distingit periodista. Mori á Barcelona lo día 14 del corrent mes.

La labradora, además, está correctament escrita: lo diálech es fácil, y aumenta, com es natural, los atractius de l' obra.

En l' execució 'ls actors se portaren bé, distingintse la Sra. Mena.

La vara de arcalde es un quadro de costums en un acte que revela la trassa escénica y 'ls garbosos diálechs en vers propis del celebrat autor de *Tal hi vá que no s' ho creu*.

Molts anys feya que 'l Sr. Vidal Valenciano no havia donat cap producció á la escena catalana; pero á pesar de tan llarga inacció, no ha perdut la facilitat ni la frescura.

Las tretas de un arcalde empenyat en conservar la vara, mes que per voluntat propia, per instigacions de la seva dona; las malas arts de un secretari que surt burlat en sos intents; l' ajuda que presta á l' autoritat local, un famélich mestre d' estudi en agrahiment als favors que li dispensa l' arcalde en l' instant precis en que 'l necessita, tot aixó unit á la celebració de una elecció ab gran abundancia de tupinadas qu' es la situació culminant de l' obreta, constitueix un quadro animadíssim, molt viu, molt humá, molt ben observat, qu' excita á cada punt las riatllas del públich, sease necessitat de apelar á combinacions y enredos mes ó menos manosejats, ni á xistes de bala forçada.

Lo Sr. Vidal sigué cridat á l' escena al final de la representació, compartint los aplausos del públich ab los actors, entre 'ls quals sobressurtiren la Sra. Palá y 'ls senyors Martí, Virgili, Montero y Fuentes, encarregats dels principals papers.

CATALUNYA

Dolores.... de cabeza es una parodia de l' ópera de 'n Breton, escrita ab alguna gracia pel Sr. Granés y posada en música pel mestre Arnedo.

La Srta. Pretel la realsa ab lo seu talent: alguns dels altres intérpretes abusan una mica massa de lo grotesch, y 'l públich riu ab los xistes del llibre y no repara en fer repetir alguns números de música, lo qual traduhit al llenguatge corrent significa que aquesta nova mostra del *género chico* ha tingut un éxit bastant regular, no sent difícil que figure algun temps en lo cartell.

GRAN-VIA

S' han representat algunas obras que han anat passant mes ó menos depressa.

Dimecres va posarse lo juguèt cómich-líric del Sr. Peydró, titulat *Autor y mártir....* De aquesta obra no se 'n pot dir ni bé ni mal.... Es una de tantas.

CIRCO EQUESTRE

Transformat lo Circo en teatro, está próxima á debutar una companyia dirigida per D. Vicens Lleó, de la qual ne forman part la primera triple Srta. Bayona y altres artistas enterament nous en lo mercat. En lo repertori d' obras n' hi figuran algunas que també tenen tots los atractius de la novetat, no havent sigut may representadas á Barcelona.

De lo que vaja surtint, ja 'n donarém compte oportunament.

EDEN-CONCERT

Ha comensat la campanya de hivern ab una *troupe* franco-espanyola, que ha sigut molt ben rebuda.

Forma part d' ella la *divette* Mlle. *Blanche de Kerville*, cantant del Eldorado de París.

L' *Eden Concert* ha adquirit ab tal motiu una animació extraordinaria.

N. N. N.

RABIÓS

Rabia tinch d' haver entrat en aquest mon de mentida, ahont l' home 's veu exposat á que una dolenta dida lo deixi com dissecat.

Rabia tinch, rabia canina contra 'ls mestres que hi tingut, que esgrimint la deixuplina explicarme no han sabut lo del ou y la gallina.

Rabia tinch dels meus companys que mal pagant mon anhel ab miserables afanys me han dat á tot hora fel, disgustos y desenganys.

Rabia tinch de lo meu cor, que no distingí ab sa furia vora un tipo encisador, si l' amor va á la luxuria ó la luxuria á l' amor.

Rabia tinch de la raquítica rassa de Adam y de Eva, qu' en la situació mes crítica á truco de fer política contra sí propia 's subleva.

Rabia tinch á tot lo mon que fentme una mala feta me nega lo din y 'l don y 's creu per que so poeta que no tinch dos dits de front

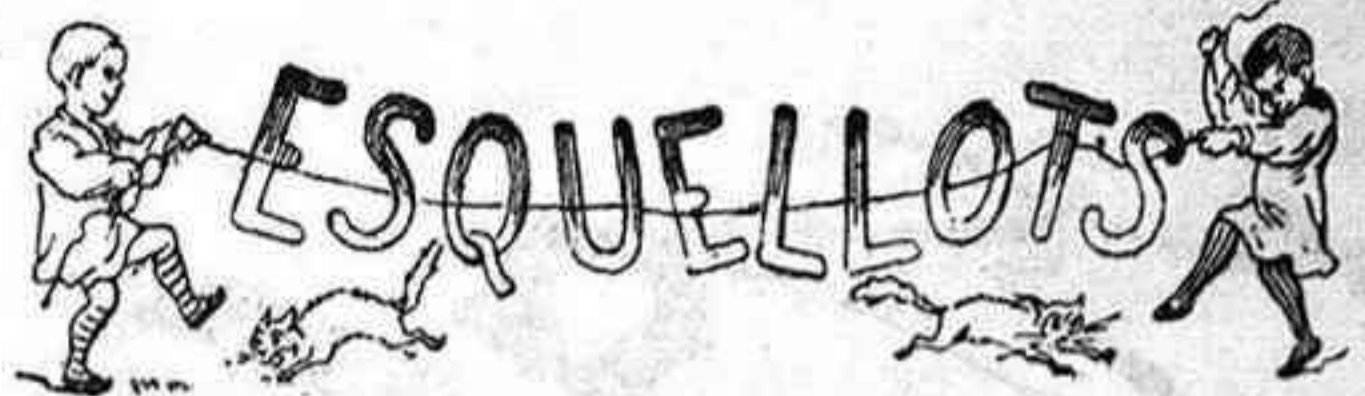
Tinch rabia á la vil enveja que ab sos actes inhumans, los meus actes desllustreja, y ab la ajuda de ignorants contra ma honra 's rebeja.

Rabia contra las vestals que 'ls tanocas santifican ab conceptes ideals, y ellas en cambi 's dedican á vendre 'l cor per.... vint rals.

En fi, tanta rabia sento d' aquet mon qu' es una gabia de locats, que si 'm lamento es que patint tanta rabia quant no puch dirho 'm revento.

Y tant perdo la rahó ab la rabia á cada pas, qu' estich segú y va de bó me haurán de tirar lo llas los ganduls del carretó.

A. CORTINA RIVERA.

Son molts los que diuen:

—Després dels últims successos ¿com s' explica que 'l rector de la Universitat no haja dimitit encare? ¿No vá desairarlo 'l ministre? ¿No li va donar D. Jaume un rapa-polvo? ¿No van xiularlo 'ls estudiants? ¿No vá incorre ell mateix com un verdader suícidí, al permetre que la forsa pública invadís garrot y sabre en má 'l temple de la Cien-

cia? ¿Per qué, donchs, no ha de dimitir D. Juliá Cassanya?

Si 'm prometen la reserva, 'ls revelaré 'ls motius poderosos gracias als quals s' aguanta *forte que forte*, á tall de portugués.

¿Me la prometen? Donchs allá vá.

..

Una corporació de Barcelona sembla que vá enviar una comunicació sumament expressiva al malaventurat rector, excitantlo á conservar lo càrrech. La síntesis de la comunicació pot expressarse en vers, y á tall de redolí:

«Succeheixi lo que suceheixi

D. Juliá: no dimiteixi.»

La corporació que obliga ab tanta forsa al senyor Cassanya ¿saben quina es? *La protectora dels animals*.

La qual, cumplint ab gran zel l' objecte marcat en los séus Estatuts, s' ha interessat... ¿per qui dirían? Per las cabras del rector.

«No, D. Juliá,—li han dit—vosté no pot perju-

dicar poch ni molt á las simpáticas cabretas. Ab la séva dimissió perdrian la facultat de pasturar tranquilament per l' enramada del Jardí botánich. Ningú y menos vosté que n' ha rebut la llet sabrosa, té dret á expulsarlas de aquell Paradis terrenal.»

Y D. Juliá ja ho ha resolt. Pels estudiants dimitiria; per las cabras, de cap manera.

Tinch entés que demá *La Campana de Gracia*, ab son número extraordinari cridarà poderosamente l' atenció del numerós públich que distingeix á tan popular periódich, per la manera interessant ab que tractará la qüestió escolar y la llibertat de la càtedra.

Jo 'm faig un deber ab advertirho.

A Sant Andréu de Palomar, ab motiu de unas eleccions complementarias de regidors, ab una mica més hi ha pinyas.

Un segon tinent de arcalde preridía una de las mesas, y á la vista de tothom vá omplir l' urna de candidaturas.

Vá voler representar al viu al protagonista de *La vara de arcalde* de nostre amich Vidal Valenciano.

Los municipals y 'ls carabiners van detenirlo lliurantlo de la indignació de la multitud. Sense aquesta estratagemma, pot ser may s' hauría pogut dir ab mes rahó:

«Sant Andreu, qui troba es seu.»

A la porta de cal bisbe durant tots aquests dias hi ha hagut guardia permanent, ab la particularitat de que 'ls que prestavan aquest servey, ab la punta de un puro encenian l' altre.

Y que no eran de la Tabacalera, sino legítims de la Habana... y hasta 's diu que benehits per la má del mateix bisbe.

..

Sobre aquest particular deya un amich meu qu' está molt enterat de ciencias eclesiásticas:

—Hi hagué un temps que la Iglesia prohibí, baix las mes severas penas, l' us del tabaco. Y té, avuy la inmensa majoria dels eclesiástichs fuman, y 'l bisbe obsequia ab magnífichs cigarros als que li guardan la casa.

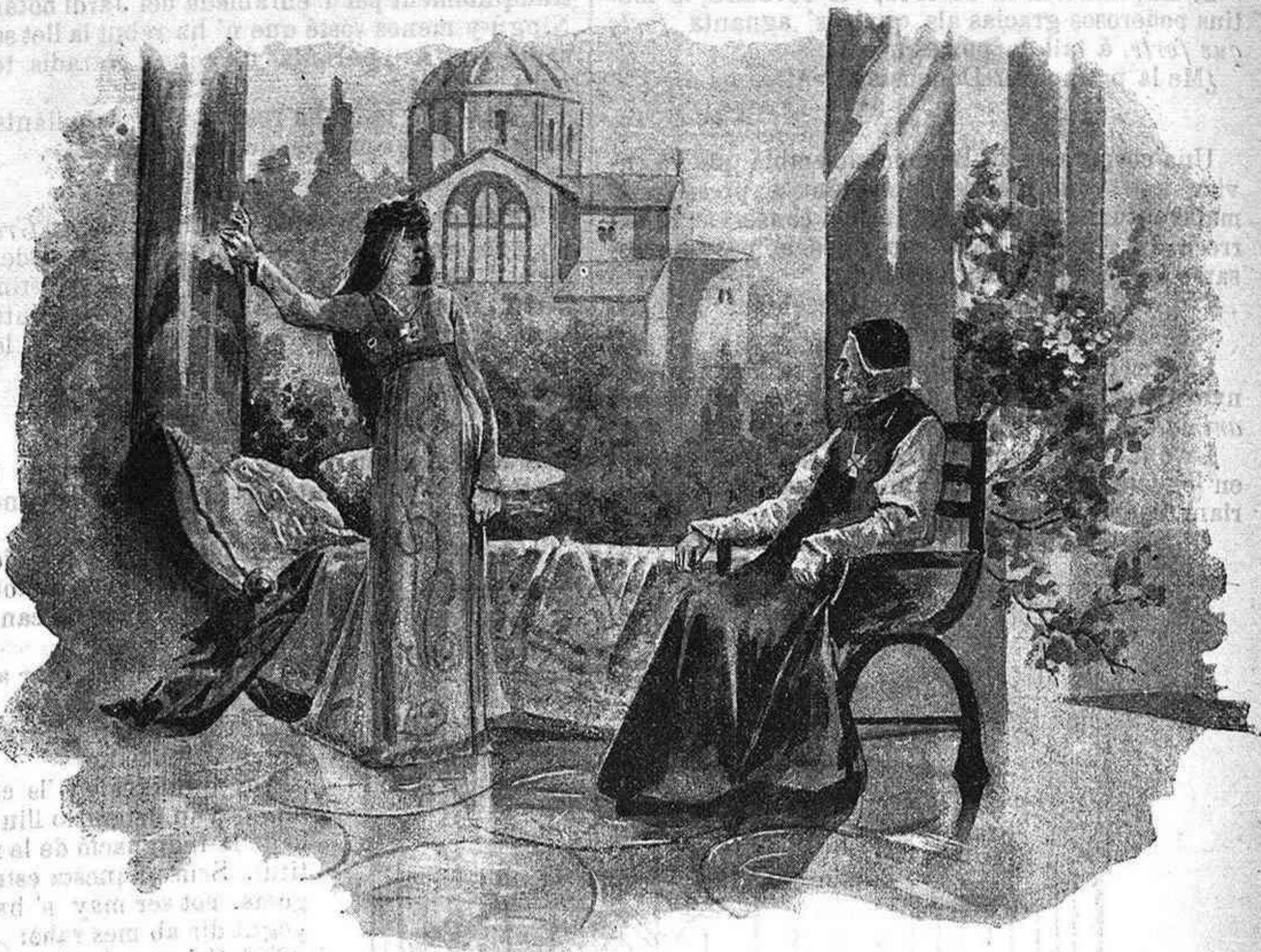
En vista de aixó—afegia— temps á venir, no será difícil qu' en cassos análechs al actual, los guardias dels bisbes, matin lo temps, pipant y llegint entre pipada y pipada las obras avuy excomunicadas de D. Odón de Buen. Lo qual no podrá menos de succehir si ab l' afició

AL PARCH

¿Per qué al mico *Ravachol* li han posat guardia de vista? Perque sembla que 'l mussol s' ha tornat separatista.

SARAH BERNHARTH A BARCELONA

GISMONDA.—Acte segon, escena 8.^a

à fumar corre parellas l'afició al estudi de las Ciencias Naturals.

Un regidor que ha dimitit: D. Mariano Puig y Valls.

Alega, per retirar-se de la Casa gran, *motivos de salud.*

Per lo tant no podém menos que despedirlo, desitjantli lo que 's desitja á tothom:—*Salut y pesetas.*

Una salut de toro y tantas pessetas com puga valguer aquell solar de la Gran-via, venut á duro 'l pam.

Una frase que s'atribuix á D. Manuel Durán y Bas, y que se suposa pronunciá quan los qu'estudian lliurement pretenían que se 'ls franquejés l'entrada á la Universitat:

—Los *estudiantes* libres no son *estudiantes.*

¿Pero lo 'ls diuen *estudiantes* libres?

Ab mes rahó podria dir-se que certs catedràtics, no son catedràtics porque la passió 'ls fá perdre la *Gramática.*

—Un dels agents de policia que mes vá distingirse repartint garrotadas als estudiants es lo cabo Dalgat.

—Dal-gat ó Dal-mau?

—Mau ó gat: lo mateix té.

Se parla de que 'l Sr. Odón de Buen será substituít en la seva càtedra pel capellá D. Eugeni Aulet.

Y á major abundament consigna *El Noticiero*, qu' en l' última primavera van celebrarse á la Universitat las oposicions á la *plassa de ajudant* de la càtedra de Historia Natural, de la qu' es propietari D. Odón de Buen, y 'l tribunal «de que fué juez nato este catedrático, votó por unanimidad al Sr. Aulet.»

Lo qual vol dir que 'l Reverendo Aulet es ajudant y no professor auxiliar del catedràtic propietari.

La seva missió se reduheix, entre altrás cosas per l' istil á treure la pols als exemplars del Museo, sense que may puga tenir la pretensió de volerla treure á la inteligencia dels alumnos de la càtedra.

Y al consignarho aixís ens apoyém en los reglaments universitaris, que no crech pas qu'estigan en pugna ab las decisions de la Sagrada Congregació del Indice.

¡Quina cosa mes rara!

Lo director del notable quarteto belga que dona sos concerts al Lírich, se diu Creckboom. (Se pronuncia Crik-bum.)

¡Crich! una corda del violí que 's trenca.

¡Bum! un cop de bombo.

Y á pesar de tot, en lo quarteto qu' es de mérit superior, res hi ha que no estiga lluny de fracasos, y d'estrépit.

La *Unión* de Vilaseca, devota de *Santa Calma* y *Santa Patxorra*, germanas verges, després de haver sigut objecte de no poch atachs dels prin-

cipals periódichs de Tarragona y Valls, per las ventatjas que obtingué en lo *Certámen camama* de que parlarem en un dels anteriors números de LA ESQUELLA, al últim s' ha resolt a publicar un remittit en *El Diario del Comercio de Tarragona*.

Si hi ha una cosa que m' encanta, son aquests génis tan forts, que tardan un més a enfadarse.

La *Unión* desmenteix que no hagués rebut lo premi de 500 pessetas, quan tothom sab, que sobre aquest particular vá haverhi a Tarragona una especie de conveni del Zanjón; pero al revés, es a dir a palo sech.

Y diu ademés que vá cantar tan bé 'ls *Xiquets de Valls* (¡basta que *La Unión* mateixa se 'n alabi!) y que aquell fragment qu' en Clavé vá escriure per tot lo coro, y que, segons diguerem nosaltres l' havia cantat un sol tenor, no sigue un sino tres los que 'l cantaren.

¡Preciosa confessió, que demostra que *La Unión* vá esmenar la plana a n' en Clavé!... Y sens dupte per aixó van premiarla... porque 'n sab més que l' immortal fundador de las societats corals.

La senmana entrant donarém compte de alguns abusos que 's cometen ab los eotxeros y conductors del tranvia.

Per avuy, sols dirém, que seuse jugar a [la barrotada, l' inglés s' empenya en donarnos capot.

Se troba a Barcelona y ha prés ja possessió de una de las classes de dibuix de l' Escola provincial de Bellas Arts, lo distingit pintor don Joseph Garnelo.

Vels' hi aquí un professor que no 's trobará may en lo cas del desventurat Díaz de Capilla, porque aquest es dels que 'n saben.

Rebi 'l nostre saludo més afectuós.

Apeles Mestres, fins lluytant ab una enfermetat penosa y llarga, no olvida 'l llapis, ni la ploma, 'ls dos instruments ab que ha dotat de tan ricas inspiracions a las arts y a las lletres catalanas.

En l' actualitat está próxim a donar a l' estampa una traducció puntual y exactíssima al catalá del poema de Heine *Intermezzo*.

Apeles Mestres es un dels admiradors més apassionats del insigne poeta alemany, y ab la traducció que está ja imprimintse, tenim la seguretat de que demostrará que tan com l' admira, sab compendrel 'l é interpretar-lo.

Llegeixo:

«Un senyor coronel ha demanat la llicencia absoluta pera ingressar en la Companyia de Jesús.»

Comentari de *La Justicia* de Madrit:

«Es aquesta la primera vegada que 's deixa un regiment per una companyia.

»Pero aquí del quènto: ¿Jesuita y 's penja? Algún compte li tindrà.»

Ha mort don Tornato Gabellini Piccini, periodista jove, intelligent, plé d' esperansas.

A pesar de sos dos apellidos italians era espanyol, catalá de cor y de inteligencia, y de un tracte tan afable que 's feya estimar de tots quants lo coneixian.

A la seva desconsolada familia envihém nostre pésam més sentit.

Un de nostres coloboradors, lo jove estudiant de Medicina don F. Nogué, doná l' altra nit en lo

Centro Excursionista de Catalunya, una conferencia molt interessant sobre *Capsanes y sos encontorns*.

Inútil es ponderar quant contribueixen a ilustrar la historia y la geografia de Catalunya aquestas monografias particulars, per insignificants que semblin a primera vista. Ab pedras grossas y ab granets de sorra es com s' aixecan los edificis.

Un exemple curiós del aplom y de la gravetat que tenen los inglesos.

SARAH BERNHART Y SAS CREACIONES

En lo drama GISMONDA.

Conta una revista, que un dia lord Disraeli's dirigia al Parlament, ahont tenia que pronunciar un important discurs, en companyia de la seva esposa que estava ansiosa de sentirlo. Al tancar lo lacayo la portella del carruatje, enclogué en l' encaix los dits de la senyora.

Aquesta, á pesar del dolor, no exhalá una queixa, ni un ay. S' aguantá impávida al objecte de no distreure al seu marit, qu' estava donant voltas al projectat discurs, y que, preocupat y abstret com se trobava, no s' adoná del accident.

**

Mes tart quan després de un gran triunfo parlamentari, s' enterá de aquell rasgo de la seva es-

posa, veyentli la má embolicada, li digué molt serio:

—Déu anys fá que vaig casarme ab vos per l' interés, mes si poguessen tornarse á fer las cosas...

La senyora entre ofesa y alarmada:

—¿Qué?

—També 'm casaria ab vos, pero per amor.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Vi-la-no-va.*
- 2.ª TRENCA CLOSCAS.—*Las Monjas de Sant Aymán.*
- 3.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Urbano.*
- 4.ª GEROGLIFICH.—*Dos donas fan mitj home.*

AHIR Y AVUY

Jove, diu qu' era tan dolça,
tan dolça, que dava 'l cop....
Avuy, d' aquella dolçura
sols li queda.... 'l vendre arrop.

TRENCA-CAPS

XARADA

I

Senyor D. Joseph Pagés;
si llegeix aquesta carta
sabrà que hi pensat casarme
avants de *semana-santa*.
La xicota que he buscat
tres cal pas dirho, es molt gua-

(pa.

y fins vosté la coneix
puig un jorn venint ab *quarta*
la vam trobar que surtia
del teatro hont ella treballa

Es una *segon-quart-quinta*
que grans ovacions alcanza;
y sobre tot, es molt *tot*,
per aixó tan sols m' agrada.

Pe 'l día del casament
farém brometa molt llarga
y 'ns posarém mes alegres
que *Tres-hu* quan l' agafava
(me refereixo á la *mona*).
Perque res hi fassi falta
tinch encarregat fa temps
una *dos-cinch* ensucrada
quatre lliuras de melindros
y dos dotzenas de natas;
á més lo *quatre-segón*
que 'm van portar de l'Habana
per acabar lo xivarri
fará tres ó quatre gracias.
Suposo donchs, que vindrá
ab lo bon humor que gasta.
Saludi á tots los companys
y mani sense recansa
al seu amich veritable
qu' es qui firma aquesta carta.

UN FABRICANT DE
CALENDARIS.

ESCORXA CERVELLS

A A A A A

Formar ab aquestas vocals y
sis consonants lo títul de un
drama castellá.

J. LIQUEM O.

GEROGLIFICH

KDA

Dilluns Dissapte

IRT

LO

CLARA DOU.

A. López Robert, impresor,
Asalto. 63.—Barcelona.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, número 2.

NOVEDAD

LOS DERECHOS DEL HIJO

(BATALLAS DE LA VIDA)

POR **JORGE OHNET**

Un tomo 8.º Ptas, 3'50.

OBRA NUEVA de ANGEL R. CHAVES

CUENTOS NACIONALES

(EPISODIOS DE 1807 A 1826)

Edición ilustrada por Cilla, Mota, Rojas y Vidal

Un tomo 8.º Ptas. 2.

OBRA DE UTILIDAD

RESUMEN MONETARIO HISTORICO

por JULIAN DEL POZO Y BRESO

Un tomo 8.º Ptas. 2.

ALMANAQUE KNEIPP | SANT FRANCESCH

para 1896

Precio 1 peseta.

per MOSSEN JASCINTO VERDAGUER

Precio. Ptas. 2'50.

Demá dissapte número extraordinari

DE

LA CAMPANA DE GRACIA

OBJECTE DEL NÚMERO: ¡¡Visca la llibertat de la ciencia!! ¡¡Guerra al clericalisme!!

8 planas de ilustració y text: Preu 10 céntims

— Dibuixos de J. LLUIS PELLICER, M. MOLINÉ y R. MIRÓ —

EN PREPARACIÓ

ALMANACH de la ESQUELLA de la TORRATXA

PERA L' ANY

1896

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé, en sellos de franqueig al editor López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de port. No responém d' extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

LA REYNA DEL TEATRO FRANCÉS

Sarah Bernhardt.